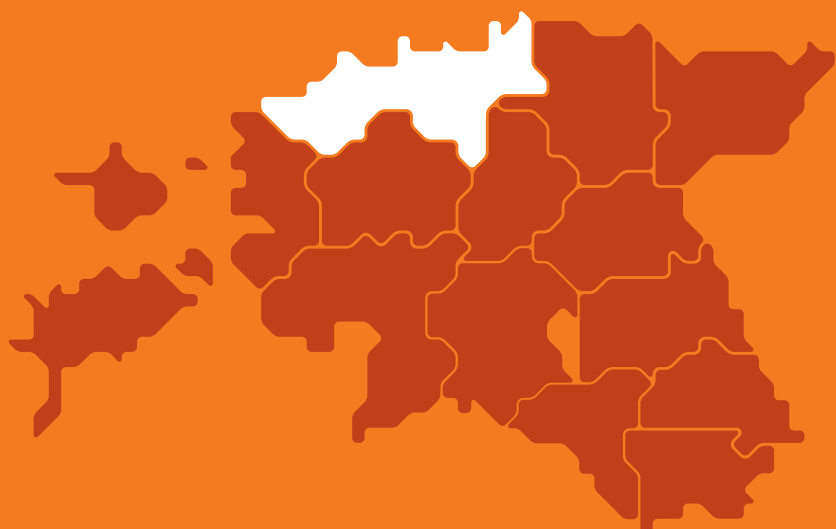

Tervise
Arengu
Instituut

Harjumaa

(v.a. Tallinn)

Ravitud või surmaga lõppenud
vigastusjuhtude ülevaade

Ülevaade võtab kokku vigastuste andmed, mis on ühtsetel alustel arvatud ja Eesti keskmisega võrreldavad.

Ülevaate eesmärk on pakkuda alusandmeid kohaliku tasandi tegevuste planeerimiseks ning elanike tervise ja heaolu parandamiseks.

Ülevaates välja toodud andmete kohta leiab täiendavat infot aadressil: www.terviseinfo.ee/maakonnavigastused

Väljaandja: Tervise Arengu Instituut

Kujundaja: Disainikorp OÜ

Väljaande kasutamisel viidata allikale.

Soovitav viide käesolevale väljaandele:

Ravitud või surmaga lõppenud vigastusjuhtude ülevaade – Harjumaa.

Tallinn: Tervise Arengu Instituut, 2023.

Materjal on valminud Norra toetusest 2014-2021 rahastatud projektist „Rahvatervise valdkonna võimekuse ja kompetentside suurendamine kohalikes omavalitsustes“

RAVIKULUD 2021. AASTAL

585 614€

7-19a

188 487€

3-6a

94 605€

0-2a

999 848€

75+ a

307 969€

20-29a

20 296
vigastusjuhtu

ravikulu
4,9 miljonit €

2 005 367€

30-64a

701 934€

65-74a

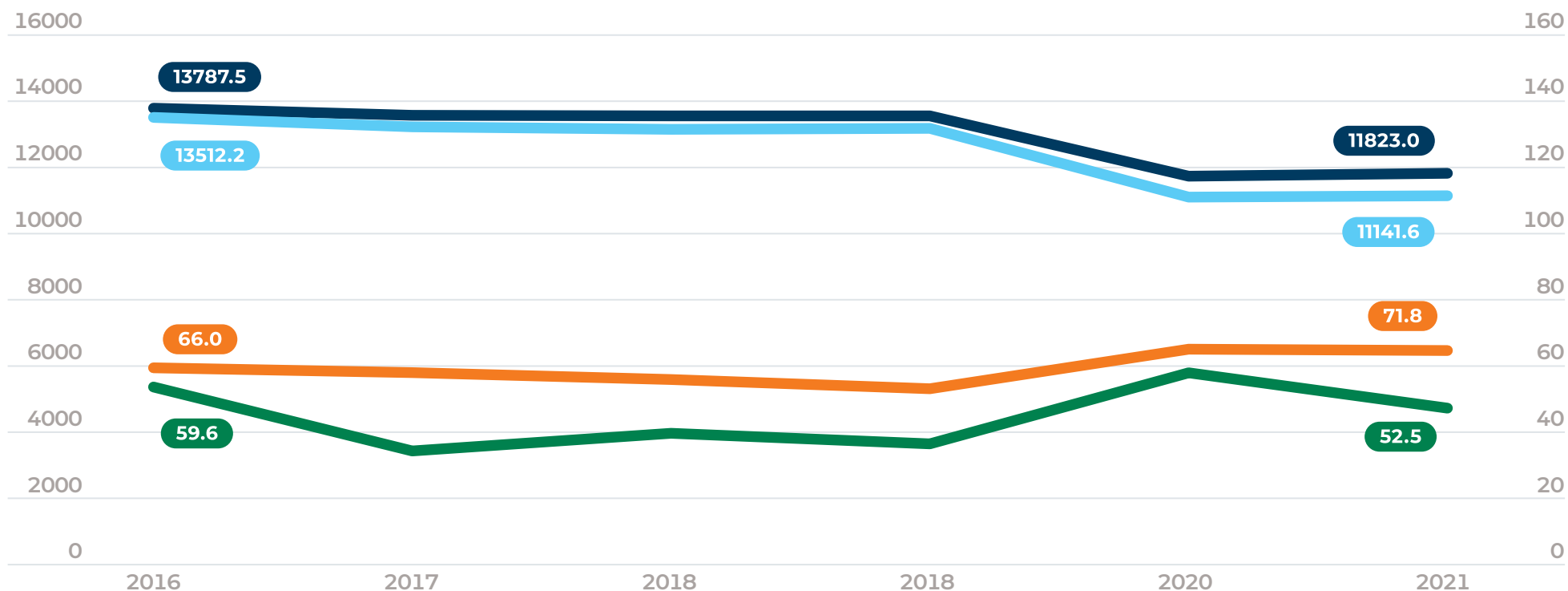

VIGASTUSJUHUD JA -SURMAD

- Harjumaal on vigastussurmade suhtarv Eesti keskmisega võrreldes kõige madalam.
- Ravile jõudis sagedamini täpsustamata elusolendi jõu toimel saadud vigastusi ning teise isiku poolt tekitatud tahtmatuid vigastusi.

Vigastusjuhud ja -surmad 100 000 elaniku kohta

- Vigastussurmad 100 000 elaniku kohta Eestis
- Vigastussurmad 100 000 elaniku kohta Harjumaal (v.a Tallinn)
- Vigastusjuhte 100 000 elaniku kohta Eestis
- Vigastusjuhte 100 000 elaniku kohta Harjumaal (kokku)

24%

teised põhjused

5%

ebaselge tahtlus

1%

rünne

21%

tahtlik enesevigastus

10%

sõidukiõnnetus

17%

kukkumine

22%

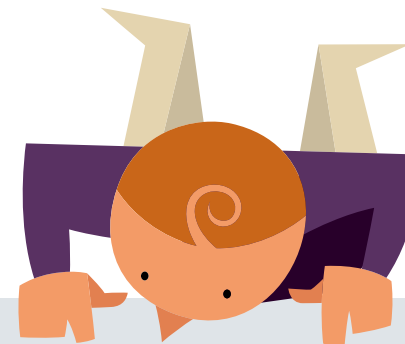
juhuslik mürgistus

92
surmaga lõppenud
vigastusjuhtumit

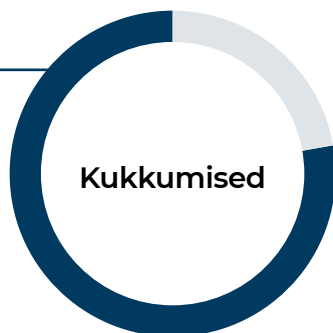
VIGASTUSED 0-2-AASTASED

- Peamised vigastused on seotud kukkumistega.
- Sagedased on ka löögid vastu esemeid või esemetega ja kehasse naha või loomuliku kehaava kaudu sisenenud võõrkehade tõttu viga saamised.

4,8% Kõikidest Harjumaa vigastusjuhtudest

77%
kodus

86%
kodus

69%
kodus

Peamised õnnetuste põhjused

Muu juhuslik kukkumine

204 21%

Löök vastu esemeid või nendega

176 18%

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

126 13%

Muu/täpsustamata teguri juhuslik toime

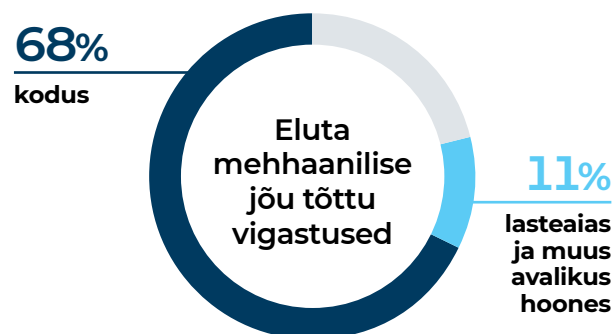
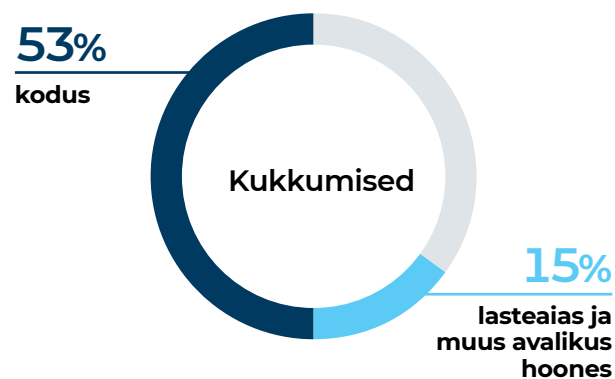
75 8%

VIGASTUSED 3-6-AASTASED

- Peamised vigastused on seotud kukkumistega.
- Sagedased on ka löögid vastu esemeid või esemetega ja kehasse naha või loomuliku kehaava kaudu sisenenud võõrkehade tõttu viga saamised.

6,9% Kõikidest Harjumaa vigastusjuhtudest

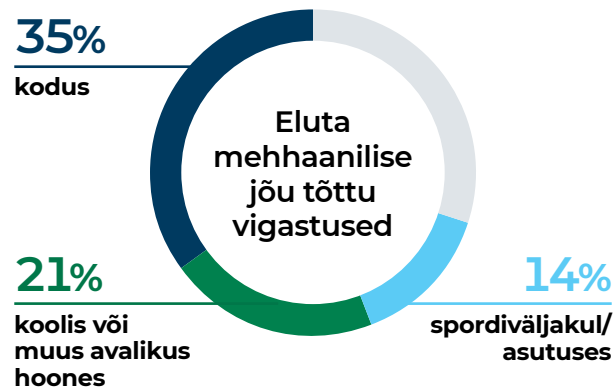
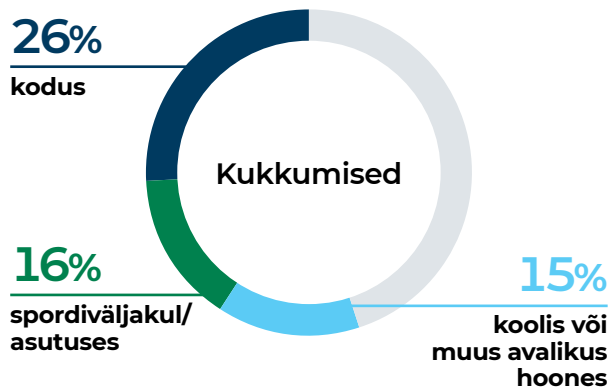
Peamised õnnetuste põhjused

Muu juhuslik kukkumine	299	21%
Löök vastu esemeid või nendega	255	18%
Libisemine/komistamine samal tasapinnal	221	16%
Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese	111	8%

VIGASTUSED 7-19-AASTASED

- Peamised vigastused komistamise, libisemise või kukkumise tagajärjel.
- Sageli tuli ette ka ära löömist vastu esemeid või lööke esemetega.

28,1% Kõikidest Harjumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Löök vastu esemeid või nendega

1222 **21%**

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

1101 **19%**

Muu juhuslik kukkumine

902 **16%**

Teise isiku poolt löök, väänamine, hammustus jms

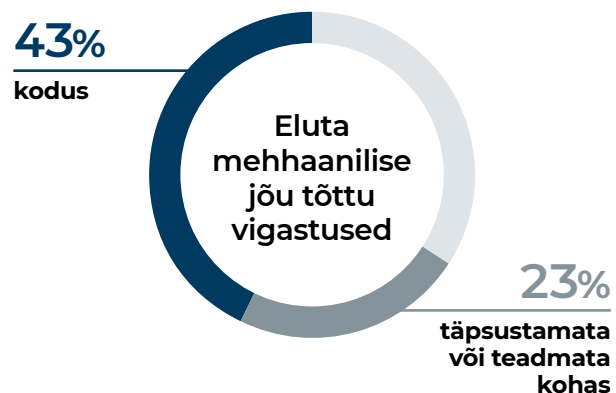
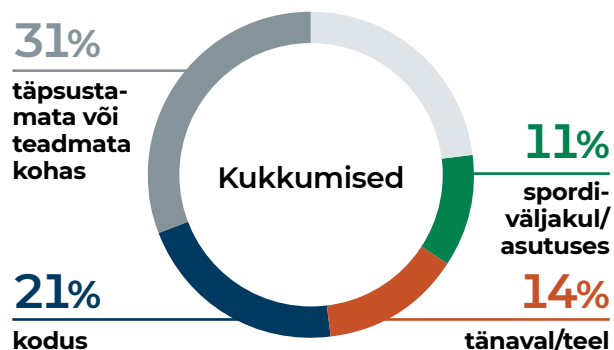
287 **5%**

VIGASTUSED 20-29-AASTASED

- Peamised vigastused komistamise, libisemise või kukkumise tagajärjel.
- Sageli tuli ette ka ära löömist vastu esemeid või lööke esemetega.

9,0% Kõikidest Harjumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

336 **18%**

Löök vastu esemeid või nendega

226 **12%**

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

130 **7%**

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

118 **6%**

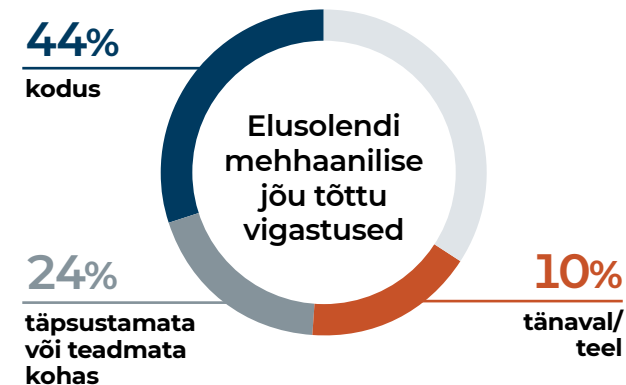
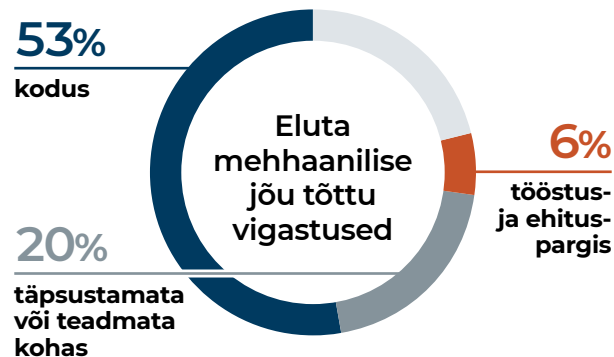
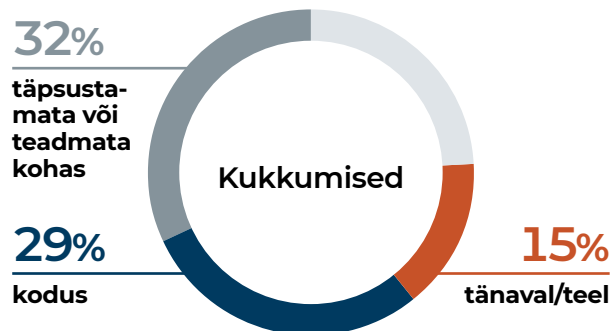
VIGASTUSED 30-64-AASTASED

● Sagedasemad vigastusjuhtumid on seotud samal tasapinnal libisemise ja komistamisega.

40,9%

Kõikidest Harjumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

1758 21%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

788 9%

Löök vastu esemeid või nendega

714 8%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

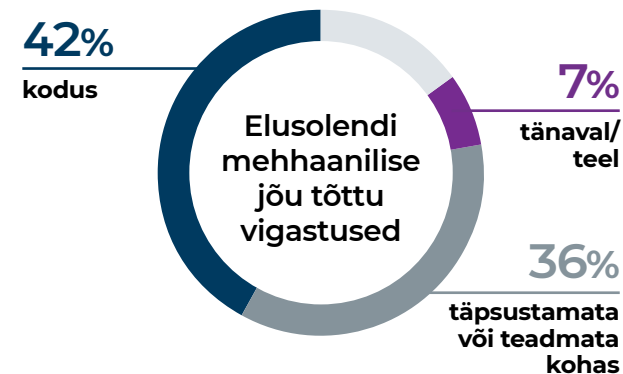
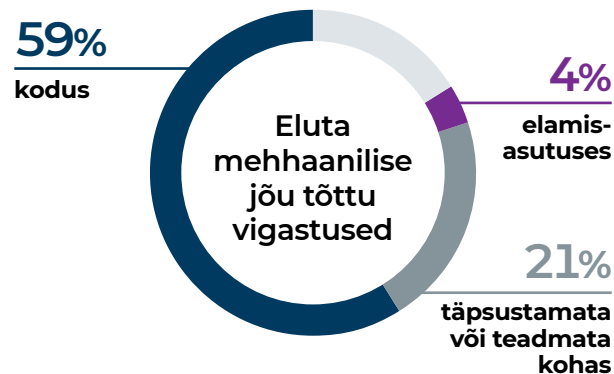
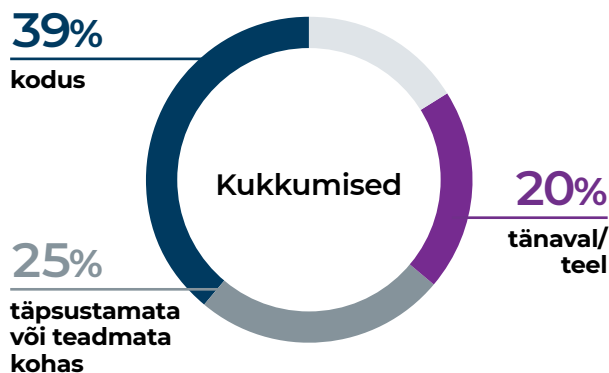
632 7%

VIGASTUSED 65-74-AASTASED

● Peamised vigastusjuhtumid on seotud kukkumisega.

5,5% Kõikidest Harjumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

353

32%

Kukkumine jää või lume tõttu

105

9%

Muu juhuslik kukkumine

92

8%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

87

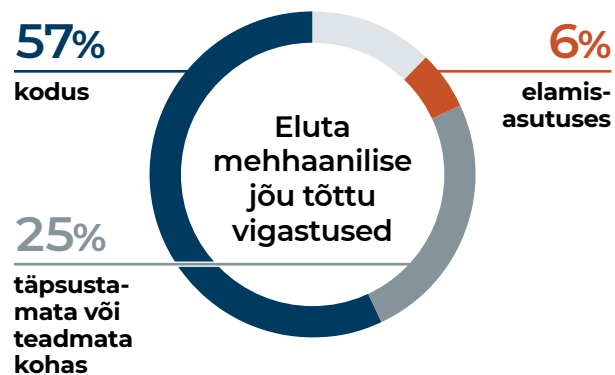
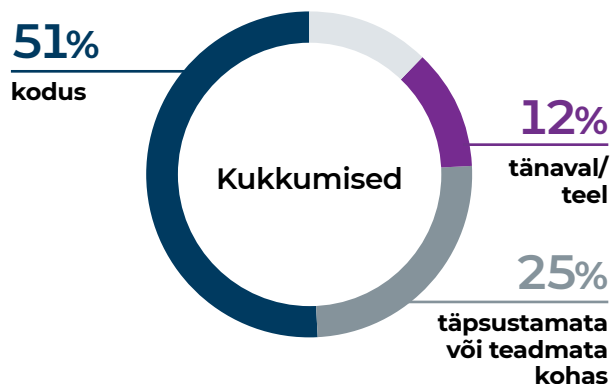
8%

VIGASTUSED 75+ -AASTASED

● Peamised vigastusjuhtumid on seotud kukumisega.

4,7% Kõikidest Harjumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

458 **48%**

Muu juhuslik kukumine

101 **10%**

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

61 **6%**

Kukkumine jää või lume tõttu

49 **5%**

VIGASTUSTE KAITSE- JA RISKITEGURID

Vigastuste riskitegurid

- kõrge impulsiivsus
- madal enesejuhtimise oskus
- alkoholi ja teiste uimastite tarvitamine
- kogematus tööriistade, aparaatide käsitlemisel
- stressisituatsioonid ja ülepingutused
- madal teadlikkus ohutusnõuetest või nende eiramine (tööriistad, masinad, seadmed)
- töötamine kõrgema riskiga tegevusaladel
- alkoholi ja teiste uimastite tarvitamine
- majanduslik toimetulek
- lapsevanema järelvalve puudumine
- lapsevanemate teadlikkuse ja hoiakute puudumine
- lapse või vanema tervislik seisund
- sotsiaalmajanduslik taust
- aastaaeg ja kellaaeg
- kõrgem vanus
- eelnenud kukkumised
- kroonilised haigused
- kõnnaku- ja tasakaaluprobleemid
- ravimite tarvitamine (nii konkreetsete ravimite toime kui ka ravimite hulgikasutus)
- keskkond

Vigastuste ennetusmeetmed

- teadlikkuse tõstmine
- hoiakute muutmine
- oskuste arendamine
- väliskeskonna ohutus ja turvalisus (teede, hoonete korrashoid; tööstus- või ehitusala, veekogude, ohtlike objektidele ligipääs jms)
- ohutud ja turvalist käitumist suunavad regulatsioonid (seadused, piirangud, maksud, ohutusnõuded toodetele ja teenustele jms)
- riskikäitumise vähendamine
- kontrollnimekirjad koduohutuse või tervisliku seisundi hindamiseks
- infomaterjalid
- tehnilised abivahendid (pliidi alarm, käsitoed, liikumisandur)
- vigastusriskide teadmine ja märkamine
- regulaarne toitumine ja liikumine
- vanemlike oskuste programmid
- ohutusalane juhendamine
- vigastuste oskuslik reageerimine ja ravi

VIGASTUSJUHUD JA -SURMAD HARJUMAAL - POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES

○ Piirkonna positsiooni Eesti keskmise suhtes näitab ring

NÄITAJA	ARV	SUHTARV 100 000 ELANIKU KOHTA	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINE	EESTI PARIM
VIGASTUSJUHUD						
Ravitud tahtlik enesevigastus	249	142.2		205.5	133.6	35.1
Ravitud ründe tagajärg	243	138.7		341.9	213.8	128.1
Ravitud ebaselge/teadmata tahtlusega vigastus	573	327.2		473.2	292.7	213.2
Ravitud õnnetusjuhtum, sh ..	19231	10980.2		13182.0	11010.0	10284.1
LIIKLUS						
.. sõidukiõnnetuses vigastatud jalgrattur	530	302.6		401.8	275.4	192.9
.. teised sõidukiõnnetuses viga saanud	564	322.0		399.6	291.1	173.5
KUKKUMINE						
.. libisemine/komistamine samal tasapinnal	4353	2485.4		2903.8	2509.8	2062.0
.. kukkumine jää või lume tõttu	874	499.0		775.0	544.6	348.5
.. kukkumine trepil(t), redelil(t) jms	1320	753.7		1099.1	806.6	649.7
.. muu juhuslik kukkumine	2251	1285.2		1679.1	1253.0	819.0
MEHHAANILINE JÕUD						
.. löök vastu esemeid või nendega	2672	1525.6		1755.0	1347.3	924.3
.. naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese	1355	773.7		1546.3	878.7	664.6
.. terav klaas, nuga, mõök, pistoda	607	346.6		526.5	358.1	323.0
.. purustus, kokkusurumine, suletus esemete sees/vahel	557	318.0		529.5	328.4	227.3
.. tööriista või seadmega kokkupuude	531	303.2		600.7	309.9	192.0
.. muu eluta mehhaanilise jõu toime	759	433.4		1023.1	439.2	334.9

LOE TÄPSEMAT INFOT ANDMETE KOHTA :
www.terviseinfo.ee/maakonnavigastused

NÄITAJA	ARV	SUHTARV 100 000 ELANIKU KOHTA	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINE	EESTI PARIM
ELUSOLENDI JÕUD						
.. teise isiku poolt löök, väänamine, hammustus jms	597	340.9		340.9	271.9	149.6
.. koerahammustus või -löök	239	136.5		194.7	117.4	82.2
.. teise imetaja, roomaja või mittemürgise putuka hammustus, löök või nõelamine	480	274.1		516.7	303.1	133.1
.. muu/täpsustamata elusolendi jõu toime	151	86.2		86.2	60.6	22.0
MUU PÕHJUS						
.. kokkupuude mürgise looma/taimega	146	83.4		315.9	101.4	52.3
.. ülepingutus, reisimine, puudusseisund	627	358.0		631.7	420.6	192.3
.. muu/täpsustamata teguri juhuslik toime	618	352.9		584.1	393.0	327.8
SURMA PÕHJUS						
Surm õnnetuse, mürgistuse, trauma tõttu, sh..	92	52.5		148.1	71.8	46.8
.. sõidukiõnnetus	9	5.1		12.4	5.4	0.0
.. kukkumine	16	9.1		37.7	13.4	4.4
.. juhuslik mürgistus	20	11.4		32.4	14.4	0.0
.. tahtlik enesevigastus	19	10.8		37.3	14.0	1.7
.. rünne	1	0.6		7.1	2.0	0.0
.. ebaselge tahtlusega vigastus	5	2.9		11.6	3.1	0.0
.. muu õnnetus, mürgistus, trauma	22	12.6		50.3	19.6	11.7

Tervise
Arengu
Instituut

